

Politične stvari.

Daljni razvoj Janskijeve dogodbe.

S potovanjem ministerskega predsednika Tisze v Išel na cesarjev dvor storila je, kakor vse kaže, ogerska vlada prvi korak, da bi se nekako poravnala z njene strani hudo zavožena Janskijeva dogodba. Časniki poročajo, da je bil Tisza 2—3 ure v avdijenci pri cesarju in gotovo je, da je bil razgovor ta tako resen, kakor je vsa dogodba Janskijeva sila resna za našo državo.

Ako se Tisza zopet po oni dogodbi poda na cesarjev dvor, tedaj je naravno, da časniki — izrekoma glasila ogerske vlade — ne morejo molčé prezirati te dogodbe. Res so ogerski časniki v prirojeni svoji „skromnosti“ trdili, da bode Tisza pridobil pri cesarju „zadostenje“ za razžaljeno narodno čutje ogersko. — Se ve, da so se vsi drugi časniki kar strmé čudili taki novi chovinistični teoriji, in so se prašali, kdo je bil v resnici žaljen v Janskijevi dogodbi, jeli vojna ali ogerski chovinisti?

Zato pa tudi ogerski časniki po minuli avdijenci tudi začeli piskati iz vse drugih piščali.

Telegram z Išla ogerskim listom pravi: „da je Tisza položaj pojasnil. Sklepom državnega zbora se ne bo prejudiciralo. Zaupanje v redno stanje se je zopet vrnilo in **dosedanja mogočnost izvan parlamentarne premembe vlade je zginila.**“

To lastno poluradno poročilo ogerske vlade bolj pojasni pravi naš političen položaj kot vsi uvodni članki in prebračanje besedi, kakoršno je v navadi pri peštanskih časnikih.

Vsem politikom bilo je od prvega trenutka jasno, da Najvišji poveljnik in osebni zastopnik vojne ne bode in tudi ne more trpeti takih dogodeb, kakoršne smo videli naši vojni nasproti goditi se koncem meseca maja in še dalje v Budapeštu. — Dalje bilo je vsakemu jasno, da je postopanje Tiszovo prav za prav ostrupilo in nevarno storilo to vprašanje. — Oseba Tiszova in njegova vlada bila je tedaj, zoper katero se je moralo z ojstrostjo obračati delovanje onih visokih krogov, kateri z vso zavestjo vedó ceniti vrednost in moč dobro zgojene vojne, v kateri bi smel vsak prostak, nižji ali višji častnik politikovati na svojo roko.

Da je Tisza, prekoračivši meje svojega delokroga, ne samo segel v nedotakljivo področje cesarjevo, temveč se celó v državnem zboru v oestro nasprotje stavil z vojaškim duhom in čutenjem, to ga je storilo za vselej nemogočega za vladino krmilo. Zato tudi ni več vprašanja, jeli gre ali ostane, temveč edino to je vprašanje, kedaj pojde.

Edelsheim na svojem imenitnem mestu ni storil svoje vojaške dolžnosti, zato je dobil general grof Pejačević nalog, popraviti storjene napake. Pri tem poslu pride naravno v nasprotje s Tiszovo vlado in tudi za tak slučaj se je skrbelo, in kakor sedaj beremo, namenjena je bila izvan parlamentarna vladina prememba; to se pravi še pred shodom ogerskega državnega zbora imenoval bi bil cesar druge ministre ali pa po izgledu Tiszovem pri Hrvatih, vladinega komisarja, kateremu bi bil nalog, prekošata ogerska drevesa nekoliko oklestiti, in tudi drugim, nemadarskim narodom ogerskega kraljestva izreči oprostilno besedo, da je tam prost tudi hrvatski, slovaški, srbski, nemški in romunski narod — tako prost in veljaven kot madarski. — Te rešilne besede je treba na Ogerskem, potem smo še le skupina prostih in zadovoljnih narodov,

potem bo konec oholosti, kakoršna se je prikazala pri Janskijevi dogodbi in celokupnost drage nam domovine ne bo več v nevarnosti.

Naši dopisi.

Z Ricmanov v Istri naznanja tržaška „Edinost“ smrt tamošnjega gosp. župnika in gorečega slovenskega rodoljuba Ivana Šveta: Nemila kolera je slovenskemu narodu vsekala globoko rano, vzela mu je preblazega moža, katerega srce je bilo polno ljubezni do naroda in človeštva. Ivan Svet, župnik v Ricmanjih, ki je obiskoval, tolažil v svoji župniji za kolero zbolele ter jim delil zakramente za umirajoče, našel je v plemenitem svojem poklicu kolero, zbolel zadnji petek in v ponedeljek dopoludne vzdahol preblago svojo dušo. 34 let je neumorno delal v Istri v Gospodovem vinogradu, povsod čislán in ljubljén, ker ni spolnoval le zvesto dolžnosti svojega stanu, temuč bil je tudi povsod pravi dobrotnik, pravi duhovni pastir vernim svojim ovčicam, ki zdaj za njim britko žalujejo. Nesmrtno so njegove zasluge za domovino in človeštvo. — Večni mir vrlemu rodoljubu in zvestemu Gospodovemu pastirju!

Dobrova 5. avgusta. (Sklep šolskega leta. Javna zahvala.) V tukajšnji šolski občini bilo je v pretečenem šolskem letu za vsakdanjo šolo 241 zadosta starih otrok. Od teh bilo je pa za šolo godnih in domačo dvorazrednico obiskajočih vsega skupaj 224 dečkov in deklic. Godnih ponavljavcev in ponavljavk bilo je skupaj 41; vsi ti so tudi šolski poduk doma obiskovali. Tukajšnja ljudska dvorazrednica imela je toraj v preteklem šolskem letu vsega skupaj 265 obiskovalcev.

Poleg predpisanih predmetov podučevali so se tudi sposobni dečki v kmetijstvu teoretično in praktično, osobito v sadjereji, pogozdovanji in vrboreji, deklice pa v ženskih ročnih delih. V obeh slučajih dosegel se je prav povoljen vspeh, kateri gotovo brez blagodejnega sadú ostal ne bode.

Med pretečenim šolskim letom pridobila si je tukajšnja šola več blagomilih dobrotnikov in podpornikov, katerim še enkrat tu presrčno zahvalo javno izrečem.

Šolsko leto bili smo tukaj dne 29. p. m. po možnosti slovesno dokončali. Ta dan bila je zjutraj ob 7. uri šolska sveta maša s „zahvaljno pesmijo“, katere se je bila šolska mladina v polnem številu udeležila. Po sv. maši zbere se mladina vsakega razreda v svoji šolski sobi, kateri bili ste z lipovjem primerno olepšani. Točno ob 8. uri pričela se je preskušnja v prvem razredu; tu je trajala 1 uro; nadaljevala se je potem skoz 2½ ure v drugem razredu, kjer je tudi dovršila.

V vsakem razredu posebej bili so otroci prec končani preskušnji tudi obdarovani. Prednostni in pohvaljeli učenci in učenke dobili so za darila „Molitvenike“. „Prizore iz otroškega življenja“, druge primerne knjižice in podobice; tudi oni učenci in učenke, kateri so zadostno napredovali, dobili so vsak po eno podobico v spomin na preteklo šolsko leto. Le oni malomarni in leni, katerih napredek je bil nezadosten, šli so popolno v smislu pregovora: „kakoršno delo, tako plačilo“ — prazni „proč“.

Da so se pa pridni otročiči tukajšnje šole mogli tako primerno in bogato obdarovati, zahvaliti se je sledečim blagomilim prijateljem in dobrotnikom tukajšnje šole:

1) Domačemu krajnemu šolskemu svetu, kateri je iz šolske blagajnice bil primerno svoto za nakup „Molitvenikov“ proste volje dovolil;

2. našima v. č. gospodoma duhovnikoma, župniku Jerneju Babniku in Josipu Lazniku, katehetu, katera